

The best advertising medium to reach 250,000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

NEODVIEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

Issued three times a week. Official Organ of 66 Slovenian Societies and Organizations.

NO. 70. CLEVELAND, OHIO, MONDAY, JUNE 17th 1918. 1918. LETO XI. — VOL. XI

Do 60.000 Slovanov je Avstrija dala obesiti na vlsice, pravi Masaryk.

Do velikega škandala je prišlo včeraj v nemškem državnem zboru, ko je poslanec Dr. Cohn, socialista glasno zaklical: "So sedne države so postale Golgota, kjer trohnijsko kosti najboljših mož dežele, ti so bili pomorjeni od zaobjanih nemških vodnikov." Silno razbijanje je sledilo tem besedam, toda poslanec Cohn nadaljeval: "Vsa vojna je postala družinska zadeva rodbe Hohenzollern. Mogoče je, da mi končno zmagamo in se zavezništvo podajo, toda Evropa bo postala zemlja beračev in mi bomo trpeli posledice takega miru. Roparji, morilci! Silovit vihar je nastal po teh besedah v nemški zbornici. Prišlo je do splošnega pretepa.

"Nikdar nisem mogel razumeti, zakaj zavezništvo niso uporabili japonske armade v Rusiji, da bi se borila proti Nemcem. Če bi bili Japonci na ruskem bojišču, tedaj bi bil položaj v Evropi danes ves drugačen."

Tako se je izjavil profesor Masaryk v soboto popoldne v odgovor, ki ga je imel za ameriško javnost v City klubu. Profesor Masaryk je prišel v Cleveland, da urgira pomoč od Amerike, da se Češka osvobodi avstrijskega jarma. Prisiljen pobegniti iz Avstrije, kjer je bil obsojen na smrt, in kjer je vlada dala obesiti od 30.000 do

60.000 Slovanov, je profesor Masaryk prišel v Rusijo, kjer je organiziral armado 50.000 Čehov, samih bivših avstrijskih vojakov, ki so dezertirali iz avstrijske armade. Kakih 20.000 Čehov se bori sedaj na laški fronti proti Avstrijem, kakih 12.000 jih je v Franciji, ostali pa še čakajo v Rusiji prilike, da se z ladjo perpeljejo na evropsko bojišče.

Profesor Masaryk je učenjak, in celo Nemci se ga bojijo radi njegove učenosti. Je visoke, suhopostave, s sivimi lasmi in brado. Vsaka beseda, ki jo spregovori, je vredna zlata. Povedal je v avdienci v Hollenden hotelu, da le pruske strojne puške vlines zadržujejo popolno revolucijo v Avstriji. Profesor Masaryk je že mnogo let pred vojno svaril razne države in narode, kako siloviti nevarnost jim preti od Nemčije. Izjavil se je, da če zavezništvo ne pomagajo malim narodom, da so zapečatili sami svojo usodo. Nemčija kontrolira vso centralno Evropo, Rusija je razbita. In ko pade Francija pride na vrsto Anglija in Zjed. države. Zato pa je vsaka pomoč, ki jo dajo zavezništvo malim narodom, v njih lastno korist.

Sodnik Friebolin, ki je predsedoval zborovanju v soboto, je iskreno pozdravil Masaryka in se končno izjavil, da želi, da ko bo Avstrija zrušena, da bo profesor Masaryk prvi predsednik češko-slovaške republike, nakar je občinstvo z gromovitimi klici pozdravljalo Masaryka.

25.000 v paradi manifestira za Masaryka

25.000 Čehov, Slovanov, Slovencev, Srbov, Hrvatov, Italijanov, Rusov, Rusinov je korakalo v nedeljo popoldne po Euclid ave. v pozdrav Tomažu Masaryku, voditelju češkega naroda, ki je prisegel smrt Avstriji in svobodo Slovanom. Pomembni napisi so se nosili v paradi v počast Masaryku kot: Mi ljubimo Ameriko! Mi verujemo v Ameriko. Mi živimo v Ameriki. Mi umremo za Ameriko. Good-bye Austria! Kakih tisoč Jugoslovanov se je udeležilo prade. Korakali so v paradi urvi, z velikim napisom: Jugoslovani ter as srbsko, slovensko in hrvatsko zastavo. Člani Slovenske Narodne Zveze so bili polnoštevilno udeleženi.

Glavna slovesnost se je vršila zvečer v Grays Armory, kjer so zastopniki vseh narodov pozdravljali Masaryka kot bodočega predsednika osvobodjene Češke. Solze so zalile oči osivelega narodnega borca, ko se mu je klanjalo toliko narodov. V imenu Jugoslovanov je pozdravil Masaryka John Zorman v prisrčnih, iskrenih besedah. Zupan Davis se mu je klanjal. Slovaški govor je imel John Pankuch, a najglasovitejši clevelandski odvetnik, Harry Payer, rodom Čeh, je omenil, da je baš danes 16. junija minulo 502 leti, kar so Nemci doživeli strahovit poraz od Čehov, in kar je veljalo pred 500 leti, velja tudi danes, da velja en Čeh za tri Nemce.

Krasen je bil nastop ameriškega majorja Hedges, poveljnika taborišča v Camp Perry, ki je imel polno spoštovanja in priznanja za slovenske vojske pod njegovim poveljstvom. Takoj je začel svoj govor z: "Nikdar! In končal z: "Nikdar!" To je menda prvič, da je ameriški častnik s slovenskim

pozdravom presenetil občinstvo. Vse je pa presenetil nastop poročnika Stoika, Rumunca iz Avstrije, ki je dezertiral iz avstrijske armade in se bori sedaj v Franciji s češko-slovaško divizijo. Bil je dvakrat ranjen. On je posebno omenjal Jugoslovane, kako iskreni njegovi prijatelji so. Rev. Zlamal, češki župnik, je v krasnem govoru izzval burno odobravanje vsega naroda. Izjavil se je: Po tej vojni, v novi državi Češko-Slovaški ne bodo vladali katoličani, socialisti, protestanti, ampak vladal bo — narod. Opis te najbolj pomembne slavnosti prinesemo obširneje v prihodnji številki, ker je vredno, da si zapomnimo krasne besede, polne resnosti in boljsega upanja za bodočnost.

Zenske zrakoplovke

London, 4. junija. Angleška vlada namerava upeljati nov zrakoplovni oddelek. Zrakoplove tega oddelka bi vodile ženske. Nad 5000 žensk se je prijavilo za zrakoplovno službo.

PERMIT.

Published and distributed under permit No. 19 authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio.

By order of the President,
A. S. Burlison,
Postmaster General

"Jaz stojim z Jugoslovanskim Odborom do zadnjega". prof. Masaryk.

Masaryk silovito obsodil Slovensko Republikansko Združenje.

"Ni vprašanje republike, ampak svobode"

Ko je Avstrija potem, ko je bil izgnan njen poslanik v Zjed. državah, Dr. Dumba, in njegovi konzuli in konzulici, razli zločinov požiga in drugih kriminalnih aktov, zgubila vsake direktne zastopstvo svojih interesov v Ameriki, je ta avstrijska vlada dobro preskrbe la, da ostanje tukaj njeni indirektni zastopniki, ki hote ali nehoti, poučeni ali nepoučeni, skrbijo za to, da avstrijski narodi v Ameriki ne pridejo do sporazuma, da se ne zjedinijo, ampak da ostanejo medsebojno v sovraštvu, prepiru in razcepljeni. Avstrijsko geslo: Razdeli narod, potem ga pa vladaj! se je moralo izpolnjevati. Avstrija je propadla že zdavnaj, če bi bili slovenski narodi v njej edini, složni pri vsakem nastopu. Da se Avstrija drži pokoncu je prva in največja krivda v tem, ker se nahajajo med narodi neprestano razni Suštarski in drugi, ki ustanavljajo separatne stranke, ki se medsebojno napadajo, ki iščejo krivice vsepovsod drugod, samo tam ne, kjer se v resnici nahaja: Na Dunaju, na cesarskem dvoru in v kabinetni dvorani avstrijskih ministrov.

Časi, kot so današnji, ko se vsako uro s krvjo piše zgodovina vseh narodov na bojnih poljanah evropskih, so našli slovenski narod malenkosten. Pokvarjen od avstrijske vlade iz stare domovine, pokvarjen po fanatičnih radikalnih v Ameriki, naš narod še do danes ni zjedinjen in složen ter se ne zaveda ogromne odgovornosti, ki jo nosi danes zajedno z vsemi drugimi malimi in zatiranimi narodi.

Avstrijska vlada je dobro preskrbela, da ne pride med narodom do slege. Govorimo tu o jugoslovanskem narodu. O Čehih ni govora, ker so oni tako značajni, tako narodni in iskreno bratski, da izrujejo vse prepire med seboj, se združijo in skupno delajo proti skupnemu so vrzniku: Kajzerju in Charlesu. Tudi med Čehi obstoje stranke, toda to so stranke dela, ne prepira, to so stranke polne narodnega požrtvo vanja, ne pa narodnega sovraštva, kot je to v navadi pri nas Slovencih.

Ko je koncem julija 1914. napovedala Avstrija vojno Srbiji, je naš časopis takoj drugi dan po napovedi vojne zapisal sledeče besede: Z napovedjo vojne Srbiji, si je Avstrija podpisala smrtno obsodbo. Mogoče na slovenska Rusija ne bo trpela, da bi srbski narod umrl mučeniške smrti radi avstrijske grabežljivosti. Slovenci v Ameriki, v trenutku, ko je naša tisočletna zatiralka Avstrija stegnila svoje grabežljive, morilske roke proti bratom Srbom, je vaša dolžnost, da moralno in dejansko pomagate Srbiji. Povejte povsod, da čutite z njimi, organizirajte se v močne organizacije, katere naj prejšnja jugoslovanski duh, da pokažemo ameriški Slovenci in Hrvat, da smo z vso dušo proti Avstriji in na strani naših bratov Srbov.

Da se to do danes ni zgodilo, je poskrbela Avstrija potom svojih indirektnih zastopnikov v Ameriki. Marca meseca 1915 se je vršil prvi shod ameriških Slo-

vencev v Chicagi, kjer so zborovali skupno s Srbi in Hrvatit z namenom, da ustanove organizacijo, katere prva borba bi bila proti Avstriji in Nemčiji. Tedaj je bil trenutek, ko bi se moral zjediniti ves narod, brez vprašanja kaj pomeni to združenje. Program je bil: Doli z Nemčijo, doli z Avstrijo! V tem važnem trenutku je nastopil Etbin Kristan in napisal javnosti sledeče: "Jugoslovani niso zreli za svojo vlado!" S tem je hotel indirektno povedati, da Slovenci, Srbi in Hrvati ne smemo imeti svoje lastne svobodne države, ampak naj životarimo tudi v bodočnosti pod kruto peto tujece. Kristan je pristal nemškega internacionalizma in drugače ni mogel govoriti in pisati. On se je učil v nemški šoli socijalizma in raditega smatra jugoslovanski narod za nezmožen samovlade, a Nemce priznava kot "super-men", najljudi, zmožne drugim gospodovati.

S tem je bil vcepljen prvi dvom v srca našega naroda, in avstrijska vlada si je morala častitati, ker ima tako izvrstnega zagovornika.

med slovenskim narodom. Pa prišla je še druga izjava. Etbin Kristan je v "Proletarcu" javno napisal, da kdorkoli je član Slovenske Lige, naj se boji, da mu Avstrija ne zapleni premoženja, naj se boji, da mu avstrijska vlada ne masčuje njegovega članstva v proti-avstrijski organizaciji s tem, da mu obsoedi kloma ženo, otroke in sorodnike na smrt.

To je drugi ferman ameriškim Slovincem, katere je Kristan posvaril, naj se nikar ne družijo skupaj proti Avstriji, ker se bo Avstrija proti njim masčevala. Namen tega je bil, ustvariti dvom v srcih Slovincem, odgnati jih od organizacije, ki je proti-avstrijska. In dasi Kristan dejansko ni zagovarjal Avstrije, pa je nehoti, indirektno in po ovinkih dal razumeti, da je proti gibanju Slovincem, ki žele odcepitev od Avstrije.

Iz tega vidimo, da je Kristan nastopil proti vsakemu poskusu, kjer se je hotel narod zblizati in združiti v obupnem boju proti Avstriji. Da je dosegel v tem svojem prizadevanju večji uspeh, je napadal Srbijo, njeno vladlo, dinastijo, a neprestano in po nekem programu je hvalil Bulgare, te zavratne morilce srbskega naroda. S tem se je hotela ustvariti umetna mržnja do Srbov, a nekako sočutje do Bulgarov, avstrijskih zaveznikov.

Medtem so se vojni dogodki razvijali, Slovenska Liga, ta naša organizacija, ustvarjena za boj proti Avstriji in za zjedinjenje Jugoslovanov, je bila strahovito napadana od slovenskih socijalistov, raditega, ker se je borila proti Avstriji. Tli je ponoven dokaz avstrijske agitacije, ki prihaja iz Chicage. Stopila je v vojno Amerika in krasen patrijotizem je zavel po celi Ameriki, vsakdo ledor je prejel bil proti vojni, je umolknil in se pridružil boju za svobodo. Stevilno socijalistov in članov I. W. W. ki so bili proti ameriški udeležbi vojne, je bilo zaprtih in bili so neškodljivi. Naši slovenski socijalisti v Chicagi so videli, da s tem delom se

morejo naprej. Patrijotizem in lojalnost sta zdrobila vse v prah. Raditega so se gospodje Zavrtinik, Kerže in Kristan preko noči prelevili, opustili agitacijo strankarstva ter se od deli s plašcem ameriškega patrijotizma. Medtem se je ustanovila Slovenska Narodna Zveza, katere načelo je: gojiti lojalnost proti Ameriki in se boriti z vsemi silami v poraz Avstrije in Nemčije ter pridobiti svobodno Jugoslavijo. Take organizacije gospodje v Chicagi niso mogli odkrito napadati, zato so na predlog Kristana ustanovili "Slovensko Republikansko Združenje".

Zopet so se oprijeli avstrijskega gesla: Razdeli narod, razkropi ga, potem ga pa blufaj in vladaj! Slovenska Narodna Zveza je bila organizirana za boj proti Avstriji, a g. Kristanu to ni bilo po volji, on je hotel imeti narod razdeljen kakor to Avstrija zahteva. Vidimo torej iz vsakega njih koraka, da so narod delili, ker do bro vedo, da razdeljen narod je lahko vladati.

Naša naloga danes je dokazati, da združenje ni prvi nikar pripoznano, drugič da je Rep. Združenje ogromna pomoč Avstriji, tretjič, da je to Združenje navaden bluf brez primere v zgodovini Slovencev. Da je v indirektno pomoč Avstriji to smo dokazali, ker razdeljuje narod po avstrijskem geslu. Da pa to Slovensko Republikansko Združenje nikjer ni pripoznano naj služi sledeči, sijajni dokaz, da bo narod vedel, s kakimi ljudmi ima opraviti:

Ko je bil profesor Masaryk v Chicagi, je pri njem se oglašil odbor Slov. Rep. Združenja, in "Prosveta" je pisala, da se je profesor Masaryk izjavil, da odobrava gibanje Slov. Republikanskega Združenja. To je bila ogromna laž, spuščena v javnost, da se narodu nameče lje peska v oči. Kaj je resnica? Profesor Masaryk je v New Yorku pred zastopniki Jugoslovanskega Narodnega Sveta svečano izjavil, DA JE NAD VSE SKRAJNO OGORČEN, KER GA SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE JE IZKORIŠČA V SVOJE UMAZANE NAMENE, izjavil se je nadalje, da je to Združenje na popolnoma napačni poti in deluje direktno v korist Avstrije, ker cepi narod v dva dela. Izjavil se je, da je on republikanec, toda danes niti najmanjšega povoda nimamo razpravljati o republiki, ampak naše skupno geslo mora biti: Doli z Avstrijo, in na RAZVALINAH AVSTRIJE NAJ SE USTVARI SVOBODNA ČEŠKA, SVOBODNA JUGOSLAVIJA!

In v soboto, 15. junija je profesor Masaryk došel v Cleveland. Odbor Slovenske Narodne Zveze zajedno z drugimi jugoslovanskimi organizacijami Hrvatov in Srbov je šel k Masaryku ga počastiti in pozdravit. Profesor Masaryk je Slovence skrajno uljudno sprejel. Takoj je bilo stavljen vprašanje: "Gospod profesor, ali je delovanje Jugoslovanskega Odbora v Londonu in Slovenske Narodne Zveze pravilno in odobravano od vas?" —

Dalje na četrti strani.

Čehi v bojih proti boljševikom

Washington, 16. junija. Kar je češko-slovaške armade danes v Rusiji, se vsa bori proti boljševikom. Očitno je, da če te boljševikov pomagajo Nemcem, češko-slovaške divizije prostovoljcev v Rusiji, ki so to opazile, so napadle rudečo gardo ter ji na mnogih krajih prizadale oster poraz. Ameriška vlada je dobila zaupna poročila, da vlada boljševikov skriva podpira nemško armado z živežem, in da je mnogo bivših ruskih vojakov že v nemški armadi. Zgodovina Čeho-Slova kov je brez primere v svetovni zgodovini. Mnogo tisoč Čehov je dezertiralo iz avstrijske armade in se je vpisalo v rusko armado. Ko so boljševiki pod

pisali premirje z Nemci, so se nahajali v težavnem položaju. Če bi se vrnili v Avstrijo, bi bili ustreljeni kot "izdajalci", boljševiki v Rusiji pa tudi niso lepo gledali Čeho-Slovakov, ki se bore za svobodo. Sklenili so pridružiti se zaveznikom, kar pa ni bilo lahko, kajti Nemčija je bila na potu. Korakali so nato proti Vladivostoku, kjer se bi ukreali na lažje, toda Nemčija je zvedela za to in zapovedala boljševikom razgnati čeho-slovaško armado. Boljševiki so zapovedali razorožitev, toda Čehi so boljševike porazili in se polastili zalog živeža v Sibiriji. Boljševiki bodo morali kapitulirati pred Čehi, če hočejo dobiti živež.

Novi punti se pripravljajo v Avstriji.

Amsterdam, 16. junija. — Berliner Tagblatt tiska sledečo brzojavko iz Dunaja: "Smrtna obsodba je bila zrečena nad vlado, in trea je počakati, kaj bo cesar naredil pri resignaciji ministrov. Berlin se mora zavedati, da je ni sile na svetu, ki bi Avstrijo privezala na Nemčijo."

London, 16. junija. Iz različnih krajev prihajajo poročila o silovitih nemirih v Avstriji. Po ročit iz Madrida naznanja, da se Avstrija bliža ogromni krizi. Ljudstvo zahteva mir za

vsako ceno. Puntti so se začeli na Dunaju.

Washington, 16. junija. Ministrstvo v Avstriji je odstopilo, in Nemci pretijo z obstrukcijo, če ne ostane minister Seydler na svojem mestu. Drugi zopet pretijo s puntom, če vlada nenumudoma ne skliče državnega zbora. Vodogovor na očitjanje Nemcev, da nameravajo Čehi in Poljaki izdati Avstrijo v korist zaveznikov, so Čehi in Poljaki odgovorili, da bodo nadaljevali z bojem za svojo svobodo.

Italijani zajeli 3000 Avstrijcev.

Rim, 16. junija. Avstrijska armada, ki je začela včeraj ofenzivo in je prodrla nekoliko naprej, je bila danes zagnana nazaj in Italijani so ujeli 3000 Avstrijcev ter zaplenili 50 ti pov.

Ofenziva Avstrijcev

London, 16. junija. Vojni urad angleške armade naznanja: Tekom bombardiranja od strani avstrijskega topništva se je pričelo danes na celi fronti bojevanje. Štiri avstrijske divizije so napadle angleške čete na laški fronti. Na desnem krilu se je napad popolnoma izjavil, in Avstrijci so trpeli silovite zgube. Na levem krilu je sovražnik prodril skozi našo fronto 2500 jardov široko in 1000 jardov globoko.

Poročilo iz Rima.

Rim, 16. junija. Avstrijci so danes ob sedmi uri jutraj začeli veliko ofenzivo od Asiago gorske planote do morja. Ita-

lijanske čete vsepovsod zadržujejo sovražnika. Cela laška fronta je v ognju. Avstrijci niso dosegli niti najmanjših uspehov, dasi so pritisnili z vso armado na Italijane. Silovite zgube so trpeli Avstrijci na celi fronti.

Angleži zmagoviti.

London, 16. junija. Angleška armada je napadla Nemce pri Bethune na dve milj široki fronti, pognala Nemce nazaj in zaplenila 196 ujetnikov ter 22 strojnih pušk. Tudi na vseh drugih točkah, kjer so Nemci napadali, so bili odbiti s krvavimi izgubami. Francozi so pri Soissonsu prizadeli sovražnika občuten udarec.

28 submarinov uničenih.

Washington, 16. junija. Od 1. januarja letos so mornarji Zjed. držav v službi v evropskih vodah, potopili 28 nemških submarinov.

Amerika rabi nadaljnj milijone vojakov

Washington, 16. junija. Vojaštva v Ameriki bo zmajhalo, če kongres nemudoma ne poveča vojaško starost in pokliče v službo može do 45. leta, se je izjavil major general Crowder, provost marsal general armade Zjed. držav pred namajšim oddelkom kongresa. General je dejal, da je v vojaški službi že 1.347.000 mož izmed 2.428.000, ki so bili stavljeni v prvi razred. Nadaljnih 400.000 mož pride v poštev od zadnje registracije, nakar ne bo več možta na razpolago, razven če se začne klicati v službo drugi razred ali pa se poviša službena starost. Do 1. avgusta pa mora imeti ameriška armada 3.000.000 mož. Splošno se pričakuje, da bo kongres naredil postav, glaslo mkatere se bo moral registrirati za vojaško službo vsak možič do 45. leta. Znana je tudi izjava predsednika Wilsona, da mora znati ameriška armada več kot 5.000.000 mož.

Nemci plenijo v Franciji.

Pariz, Francija, 16. junija. Nemci sistematično ropajo po pokrajinah, katere so dobili v zadnji ofenzivi. Nemški ujetniki, katere so Francozi dobili, so nosili ženske prstane in ure, ukradene francoskim ženam. Med drugimi nemškimi ujetniki je bil tudi 15 letni deček, ki tudi spada med nemške vojaške tatove. Nadalje se poroča, da je general Falkenhayn, nemški poveljnik, nujno naprosil nemški generalni štab, da pošlje vse moštvo iz Rusije na zapadno fronto.

COAL CONSUMERS MUST BUY WINTER SUPPLY NOW

Consumers must buy their winter supply of coal during the Spring and Summer months if production is to be maintained at a maximum and the country enabled to avoid a serious coal shortage this winter.

H.A. Campbell

Sloven. Dobrodelna Zveza.

Slavenski Mutual Benefit Assn.

UST. 13. NOV.
1910.
V DRŽAVI OHIO

INK. 13. MARCA
1914.
V DRŽAVI OHIO

Sedež: Cleveland, Ohio

Tel. O. S. Princeton 1276 R

Vrhovni uradi 1052 E. 62nd St.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: PRIMOŽ KOGOLJ, 3904 St. Clair ave.
Podpredsednik: JOHN GORNIK, 6217 St. Clair ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1052 E. 62nd St.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 1052 E. 62nd Street.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS J. PIRC, 6119 St. Clair ave.
IGNAC SMUK, 1051 Addison Road.
JOS. RUSS, 6517 Bona avenue, N. E.

POROTNI ODBOR:

JOSIP KALAN, 6101 St. Clair ave.
AGNES ZALOKAR, 1081 Addison
FRANK ZORICH, 5909 Prosser ave.

FINANČNI ODBOR:

FRANK M. JAKŠIČ, 1203 Norwood Rd.
FRANK CERNE, 6033 St. Clair ave.
ANTON GRDINA, 6127 St. Clair ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

FRANK J. KERN, 6202 St. Clair ave.

GLASILO ZVEZE:

"CLEVELANDSKA AMERIKA", 6119 St. Clair ave.

Vse denarne zadeve in stvari, kar se tiče upravnega odbora, naj se pošilja na vrh. tajnika.

Vse pritožbene zadeve, ki jih je rešil društveni porotni odbor, se pošiljajo na predsednika porotnega odbora Josip Kalan.

Seje vrh. odbora se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v pisarni vrhovnega urada.

Spremembe pri krajevnih društvih v mesecu maju, assessment št. 55 — 18.

ZOPET SPREJETI:

Slovenec, št. 1. — C. 159 John Škvarča, 79 Andrej Dolenc, 830 Jos. Nose, 8 Jos. Ogrin, 9 Frank Matjašič, 1502 Leopold Peček, 802 Louis Brule, 1305 John Slogar, 1011 Anton Zorčič, 1307 James Mali, 1463 Ignac Lasnik.

Svob. Slovenke, št. 2. — C. 151 Mary Škerl, 2299 Fanny Pušnar, 1116 Ivana Lausin, 2155 Ivana Kuhelj, 690 Agnes Škerl, 1859 Angela Rogelj, 692 Mary Fridhofer.

Sv. Ana, št. 4. — C. 435 Angela Zibert, 1549 Fr. Mihelič, 1824 Johana Krašovec, 620 Ivana Glavč, 2277 Ivana Hrovatin, 245 Jozefa Ogrin, 1827 Frances Popek, 1296 Agnes Matjašič, 1748 Augustina Belingar, 1715 Ana Stepič, 1864 Jera Zamejc, 2295 Frances Žnidarič, 1607 Frances Nose, 1415 Johana Kolenc, 1245 Ana Pirtat, 2167 Mary Prijatelj, 1359 Jozefa Antončič, 1030 Ana Zorčič, 1113 Ivana Setnikar, 1339 Reza Oštir, 1428 Mary Žiberna.

Napredni Slovenci, št. 5. — C. 1836 Fr. Sodnik.

Slovenski Dom, št. 6. — C. 2280 Luka Volk.

Glas Clev. Delavcev, št. 9. — C. 1777 Jos. Lunder.

Ribnica, št. 12. — C. 1736 Anton Lausin, 261 Ignac Herbst, 669 John Blatnik, 933 Anton Novak.

Clev. Slovenci, št. 14. — C. 1888 Ignac Lužar, 901 John Korn, 1663 Louis Raubar.

France Prešeren, št. 17. — C. 1886 Lovrenc Skok, 740 August Gustin, 765 Mihael Drenšek, 763 Fr. Fraidhofer, 798 Fr. Pečjak, 2172 Jos. Tisovec, 1400 Jakob Remžgar.

PRVI MESECE SUSPENDIRANI:

Slovenec, št. 1. — C. 51 Louis Zakrajšek, 330 Jos. Ferlin, 126 John Stipič, 123 Mike Vuk, 1045 John Papež, 162 Louis Marn, 50 John Zdove, 91 Mike Jalovec, 942 Josip Zerjav, 1308 Frank Zalokar, 804 John Oštir, 711 John Rhin, 152 John Straus, 1050 John Sadec, 56 Martin Rogelj, 2307 Josip Gramc, 1126 John Smolič, 1503 Maks Ivančič, 1521 Martin Kuhar, 1895 Frank Celežič, 1347 Mike Turk, 1462 John Pešek, 1947 Lovrenc Oršič, 976 John Hlad, 1092 Anton Gombač, 981 Fr. Senica, 991 Frank Gabrijel.

Svob. Slovenke, št. 2. — C. 1558 Ivana Pekol, 1917 Fanny Pristov, 1307 Mary Poznik, 1213 Jedit Dolinar.

Slovan, št. 3. — C. 1870 Josip Gregorič, 755 Frank Podnikar, 1722 Anton Jankovič, 733 Ferdinand Cankar.

Sv. Ana, št. 4. — C. 1638 Jozefa Drenšek, 2349 Ana Zabar, 2350 Rozi Boštjančič, 2351 Frances Rutar, 72 Mary Hočvar, 1065 Ivana Miklavčič, 1417 Johana Kral, 1940. Al. Lesković, 1221 Ag. Baraga, 1228 Mary Gorenje, 477 Fr. Kozoglav, 1641 Mary Česen, 1702 Frances Gerjevič, 410 Mary Silc, 543 Mary Blatnik, 442 Mary Pink, 1604 Ema Lučič, 1341 Frances Muhič, 1578 Rozi Zobič, 409 Mary Šile, 1743 Ana Turk, 1490 Alojzija Pakiz, 1492 Jera Skubice, 1243 Rozi Cimperman, 1153 Frances Čučnik, 1922 Mary Sila, 1300 Ivana Petkovšek, 1225 Frances Okički, 1238 Rozalija Hiti, 1392 M. Jamnik, 1149 Ana Butala.

Napredni Slovenci, št. 5. — C. 191 Peter Zupin, 2315 Ludovik Gustinčič, 188 Jakob Suštaršič, 547 Ignac Slapnik, 2337 John Bernard, 2192 Math Krašovec, 1904 John Blatnik, 1764 Frank Skufca, 1941 Anton Zabukovec.

Novi Dom, št. 7. — C. 810 Josip Kotnik.

Glas Clev. Delavcev, št. 9. — C. 1800 John Hegler, 23 Mir, št. 10. — C. 1367 Mihael Gnidovec, 1731 Josip Novak, 632 John Mausear, 1732 Ana Marinič.

Danica, št. 11. — C. 1268 Ana Tekavčič, 649 Ivana Jeršan, 421 Josipina Kralič, 1027 Margareta Klaus.

Ribnica, št. 12. — C. 840 Josip Bogolin, 2162 John Gombač, 264 John Korelec, 850 Jakob Jenc, 931 Anton Zupancič, 2160 John Valenčič, 929 John Mervar.

Clev. Slovenci, št. 14. — C. 301 Martin Goršek, 26 John Velkavrh, 1813 Anton Grubar, 1664 John Kolegar, 2344 Geo Radolich, 1768 Tomaž Strekelj.

France Prešeren, št. 17. — C. 1769 John Jamnik, 685 Fr. Zgonc, 686 Viktor Drobnič.

Blad, št. 20. — C. 1989 Jernej Stroj, 1992 Anton Maurič.

PASIVNI ČLANI:

C. 48 Jurij Nagode, 1, 1240 Frank Cimperman, 1, 1032 Fr. Bizjak, 1, 1875 Karolina Golob, 2, 1416 Mary Telban, 4, 644 Ivana Arka, 4, 1231 Jozefa Vegelj, 4, 1262 Mary Novak, 4, 1148 Mary Urbančič, 4, 1448 Frank Kuhar, 5, 1196 Jos. Petrič, 9, 1028 Agnes Korošec, 11, 2363 Frank Jug, 14, 2301 John Kobal, 14.

IZOBČENI ČLANI:

C. 1283 Jos. Vidrik, 1, 1801 Jakob Kotnik, 9, 1874 Lov. O. blak, 12.

UMRLI ČLAN: C. 247 Ignac Pečar, 12.

NOVI ČLANI:

C. 2428-22 Math Kolar, 1, 2429-28 Lov. Škrjanc, 1, 2430-30 Anton Gliha, 1, 2431-28 Louis Mežnar, 3, 2432-35 Amalija Germ, 4, 2433-40 El. Opaškar, 4, 2434-18 Frances Prime, 4, 2435-24 Agnes Mervar, 4, 2436-32 Mary Perušek, 4, 2437-33 Frances Kosič, 4, 2438-36 Anton Legat, 5, 2439-36 Fr. Škerl, 7, 2440-32 Frank Valič, 8, 2441-41 John Ceglar, 8, 2442-17 Frances Juh, 10, 2443-23 Anton Zrimšek, 10, 2444-24 Jos. Kovač, 10, 2445-24 Jozefa Smrekar, 10, 2446-25 Frank Juh, 10, 2447-25 Ana Sirk, 10, 2448-28 Frank Smrekar, 10, 2449-29 John Gliha, 10, 2450-30 Frank Hribar, 10, 2451-31 Frank Hočvar, 10, 2452-34 Frank Muh, 10, 2453-36 Ign. Godec, 10, 2454-43 Jos. Terček, 10, 2455-18 Sophie Zrimšek, 10, 2456-21 Ana Legan, 10, 2457-21 Karolina Cergolj, 10, 2458-25 Mary Papež, 10, 2459-28 John Rožnik, 10, 2460-32 Jozefa Terlep, 10, 2461-33 Frances Terlep, 10, 2462-35 Josip Terlep, 10, 2463-30 Jozefa Udovič, 21, 2464-33 Amalija Perhaj, 11, 2465-35 Anton Novak, 12, 2466-27 Anton Mulec, 14, 2467-29 John Stimic, 14, 2468-16 Anton Hlabe, 16, 2469-17 Adolf Mačero, 16, 2470-39 Matija Kenik, 18, 2471-52 Anton Šraj, 20, 2472-29 John Turk, 20, 2473-23 Frank Zabukovec, 20, 2474-26 Louis Skufca, 20, 2475-28 Frank Frank, 20, 2476-40 Mary Zabukovec, 20, 2477-23 Mike Skube, 20. Skupaj 50 novih članov in članic.

Cleveland, O. 12. junija 1918.

Frank Hudovernik, tajnik.

Opomba tajnika:

Z gori priobčenega poročila se vidi, da je k Zvezi pristopilo 50 novih članov. Na prvem mestu je društvo Mir, št. 10, ki jih je imelo 21 skupaj. Newburgh je sedaj na prvem mestu, kar se tiče našega napredka, za pridobitev novih članov. V zadnjem izkazu je bilo omenjeno društvo Bled, št. 20, in da društvo Mir ne zaostaja, je priloženo sejo sklenilo, da po- kličie vrhovnega zdravnika na sejo in da bo tam člane preiskal.

Dobro bi bilo, da bi tudi naš Collinwood spregovoril en par besedi o naši Zvezi. Tam imamo jako veliko slovenskih naseljenecv in društvo gre jako počasi naprej, ne vem kaj je vzrok? Naprej za Zvezo! Iz zadnjih poročil tajnika se vidi, kako Zveza raste v članstvu in financi, torej ni tukaj nobene- ga zadržka, da bi se članstva ne dobilo.

Vrhovni urad ima še razpisano nagrado do 31. decembra 1918, da kdor vpiše novega člana ali članico, dobil potem iz vrhovnega urada ček za \$1.00 kot nagrado. Člani, poslužite se te prilike! Zadnje nedelje je bilo ustanovljeno novo društvo v Lorain, Ohio, z 32 novimi člani, ki se je priklopilo k SDZ. Zivel Lorain! Sedaj pride na vrsto Akron, Barberton in West side, tam živi več Slovencev in se bo tudi tam poskusilo usta- noviti društvo za Zvezo. V slogi je moč in napredek.

POSLANICA

g. Ljubomira Mihajlovića, srbskega poslanika v Washingtonu, o priliki proslave Vidovdana 1918, vsem Slovincem, Srbom in Hrvatim v Ameriki.

I Sredi današnjega velikega požarja, ki so ga zapalili raz- bojniki človeštva, sredi ogromnega krvoprelitja, ki so ga iz- zvali objestni neprijatelji svobode in poštenja, se pripravljajo Slovenci, Srbi in Hrvati, da proslavijo sveti Vidovdan, ki je dan svobode in časti.

Zgodovina tega dne je enostavna. Na Kosovskem polju sta se udarili dve vojski, in sicer pred več kakor petsto leti: ena je branila svojo svobodo ter ščitila krščansko Evropo, a druga je bila divje plemo, ki je gledalo svoj ideal v krvi in o- gnju. Poginila sta dva carja, prelilo se je mnogo krvi in pro- palo je carstvo, ki je branilo svobodo.

Toda značaj in pomen tega dne za nas ne leži v njegovi zgodovini, temveč v moralni sili, ki jo predstavlja. Ta pomen je posebno velik danes, ko surova sila poskuša, da zlomi mo- ralno silo in ko cel naš narod trepeče pod udarci neprijate- ljevega meča, a vse veličanstvenost dviga v veri na svojo moralno silo, ki bo edina odnesla zmago nad onimi, ki veruje- jo v zmago smodnika in taborjetov.

Nek Amerikanec me je vprašal: Zakaj se pripravljajo Ju- goslovani, da proslavijo Kosovski propast? — Evo zakaj!

Vidovdan ni dan žalosti: Ta dan je zmaga poštenja ene- ga naroda na surovo silo in zmago barbarja. Vidovdan je raz- petje našega naroda, iz katerega je vzklikla religija našega na- roda za svobodo in čast. Pesmi in tradicije tega dne so biblije našega naroda, v katerih črpamo svojo silo, ki jo doslej še no- ben sovražnik ni mogel zlomiti. Vidovdan je prinesel našemu narodu spas njegovega duha in njegove časti, a vera, ki jo je utrdil, mu bo prinesla sobodo in združenje. Vidovdan pomeni zmago ideala našega naroda in zato ga mi proslavljamo.

Za te ideale, za to vero so poginili kosovski junaki, zanjo so prelili kri Zrinski in Frankopan, zanjo so se borili Matija Gubec, Adamič in Lunder. A danes se bori za ta ideal ves naš narod.

Proslava današnjega dne s strani vseh Jugoslovanov po- mení sporočilo našim bratom, da smo jim pripravljeni priteči na pomoč, da smo pripravljeni zdržati do konca, do zmage. Proslava Vidovdana pomeni, da ne moremo biti premagani, ker bomo vse žrtvovali za uspeh naše borbe.

In zato Vam, bratje Slovenci, Srbi in Hrvati, z bratskim pozdravom kličie:

NAPREJ V BORBO!

Ljubomir Mihajlovič.

Prodaj

grocerijsko trgovino, vozove, konja in vse blago prav po niz- ki ceni. \$1500 zadostuje v go- tovinu. Proda se radi odhoda iz Clevelanda. Oglasite se na 1065 E. 66th St. (73).

Proda se

Indian motor cycle s stransko karo. Samo dva meseca rab- ljen. Po jako nizki ceni radi odhoda iz Clevelanda. Pozve se na 1123 Norwood Rd. (73).

Pozor!

V sredo 19. junija se vrši se- ja podružnice dr. Janez Ev.

Kreke, št. 1. SDZ zvečer ob 8. uri v Glinčini dvorani, soba št. 3. Člani in članice so proše- ne, da se vdeležijo v lepem šte- vilu. Na dnevnem redu imamo več važnih stvari in tudi nova pravila se bodo izdala.

Tajništvo.

Dve čedni sobi s kopališčem se oddajo v najem dveh osebam. 1410 E. 52nd St. (73).

Na hrano in stanovanje se sprejmeta dva fanta. 1271 E. 58th St. (73).

Boljševiki darujejo Nemcem.

Pariz, 6. junija. M. Čičerin, bolševiški ruski minister za zunanje zadeve, je sporočil ruskemu poslaniku v Berlinu, da so boljševiki priprav- ljeni podariti Nemčiji vse čr- nomorsko vojno brodogoj, pod pogojem, da ga Nemci vrnejo po vojni. Nemci bodo drža- li besedo, kot so jo vedno!

Kupujte pri trgovcih, kate- ri oglese vidite v listu.

Dr. J. V. ZUPNIK,

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK,

6127 St. Clair Ave.

Knausovo poslopje nad Grd- novo trgovino.

Najboljše zobozdrav- niško delo po niz- kih cenah.

Uradne ure: od 8.30 jutraj do 8.30 zvečer.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Hrftobol

Je bolezen, kateri so kaj rade pri- družijo že druge bolezni. V obče nastane hrftobol valed kake ne- rednosti na ledicah, ali v mehuru in se zahteva pri tem takojšna pozornost in dobrega zdravila. V vseh takih slučajih vam toplo priporočamo

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za obisti in jetra). Rabite to zdravilo pri po- gostem in bolestem spušcanju vode in pri otrocih, ki morajo po- noči posteljo. To zdravilo pomaga tudi pri zlatenici ali če imate zopra želodce. To zdravilo od- pravlja otokline dolanih delov žvota. Cena 75c in \$1.25. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

POSEBNO NAZNANILO!

Dr. Wolfe, veliki specialist, je upeljal v Clevelandu vse velike stroje za zdravljenje ljudi. Tu bo nadaljeval zdravljenje na način kot se zdravi na klinikah Evrope. Ne računa nič za preiskavo, preiskava s X žarki je zastonj vsakemu bolniku, če se zdravi pri njem. Nič ne dene, koliko časa se se zdravite, pridite da vidite kaj ta specialist lahko naredi za vas.

Imate?

nered v želodcu, ka- tar? Nered v jetrih? Revmatizem? Glavo- bol, zaprtje, nečisto kri? Slabost, nervoz- nost, bruha, kašelj, alaba pljuča? Priva- tne bolezni? I. t.d.

Vaša prilika

Tu je prilika, da vprašate velikega specialista za svet, da vas preišče s X žarki. Nikdar prej niste imeli take prilike v mestu. Dajte se preiskati takoj. Ne odlašajte, ker je nevarno.

\$1000.00 X ŽARKI SE RABIJO ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE

ČE STE BOLNI

Pridite takoj in ta specialist vas popolnoma preišče, potem zveste, če morete ozdraviti, ker uspeh je odvisen od preiskave. Njegovi krasni stroji iz vseh delov sveta mu pomagajo, da ima najboljši zdravniški urad v mestu. Ko so druge metode zdravljenja izgubile moč, dobite tukaj uspeh. Brez vprašanja, kakšno bolezen imate, če zdravnik vidi, da se da ozdraviti, bodite prepričani, da kmalu ozdravite, in flikomur ni treba zapraviti denar- ja, ne da bi dobil uspeh. Pridite in pogovorite se privatno z zdravnikom.

2047 E. 9th St. 4. nadst.

DOCTOR WOLFE

specialist, CLEVELAND, O.

Med Euclid in Prospect

Uradne ure: 9. zjutraj do 8. zv. Ob nedeljah od 10 do 1.

POZOR!

Kupite staro-krajska zdravila. Nova iznajdba za one, ki trpijo na revmatizmu, obistih ali želodcu ali so ner- vozni. Pišite nam ali se oglasite na:

Sachs - Mitchel Drug Co.

2281 E. 14th ST.

Mi imamo posebna zdravila za oslabele osebe

DR. L. E. SIEGELSTEIN,

Ball Phone Ma'e 1306

Cuy. Phone Central 2481 R

KRVNE IN KRONIČNE BOLEZNI

URADNE URE: Od 9. zjutraj do 4. popoldne, od 7. do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10 do 12

309 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. near East 9th St.

Zaupno zdravilo dela čudeže.

Skoro že trideset let se Trinerjeva zdravila rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalatelja zasluži popolno zaupa- nje in čiščenje od strani številnih odjemalcev. Mabo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper kladragino na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vijni davek nam je spod- bil še zadnji steber in morali smo ceno nekoliko povišati. Vsak prijatelj Tri- nerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačati za potrebščine, in tudi lekarja stane veliko več, ni mogoče druginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRA- VILNO GRENKO VINO

torej ima tako zaupanje in uspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje sta- lišče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spčetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notra- njšine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen br- log zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakovrstne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno, žareče rudeče vino. V zadevi zabasnosti, nepre- bavnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabobe, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembni žitja ali ruderje ali druge telavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite tak lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revma- tizma, nevragije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najpotrebnejša in najhitrejša pomoč. Jako dobro je tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV ANTIPUTRIN

je izvrstno inprav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpi- ranje grla in st; istotako za čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah. Naj noveše nagrade so dobila Trinerjeva zdravila na mednarodnih razstavah: Gold Medal—San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

MANUFACTURING CHEMIST.

1333-1343 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Andrej Cernišev,

Roman

Spisal: JULIUS ZEYER

Poslovenil STANKO SVETINA

"Zapomnite si, gospod, da je vse, celi najin razgovor, cela vaša današnja naloga tajnost najvažnejše vrste; državna tajnost, za katere izpolnitev mi jamčim s svojo glavo. Slišite? S svojo glavo! Sedaj pojdit in si zaslužite neomejeno priateljstvo svoje hvaležne vladarice."

Ko je bila sama, se je zgrudila na kolena in je v velikem veselju dvignila roke k nebu. "Ne motim se, moja slutnja se bo uresničila: Andrej je, on je, čarobni sen moje nesolžne mladosti! Oh Bog, Bog, hvala!"

Vstala je in zazvonila. Sklicala je vse svoje ljudi, dala se je obleči, poklicala je k sebi najvišjo dvorno damo, in kjo je ta prišla, ji je hitela veselo naproti.

"Popolnoma sem okrevala, zdrava sem!" je vzklila. "Dvorne slavnosti, določene za ta večer, se ne odložijo. In sedaj se pozabavamo s kratkim sprehodom na konjih na poletni vrt. Toži se mi po dobrušnih obrazih mojega ljudstva."

Medtem, ko je carica v grozni negotovosti sedaj od strahu umirala, sedaj od veselja vrisala, je prišla Feodora Dimitrijeva, ki je instinktivno iskala poti v neznanem mestu, do malih vrat, o katerih ji je ječarjeva žena omenila. Določeni čas je že davno minil, zakaj v pol omedlevici je prešla več ur na pustem bregu. Po glavi so ji krožile misli, nejasne kakor megla; zdelo se ji je, da se razprostira okrog nje tema in ljudje in stvari so vzlele nase nekako tujo, nerazumljivo podobo; vse se ji je zdelo kakor dim in senca in najbolj se je zdelo takša sama sebi. Čutila je le, da ji toleče srce, da jo nekak močen nagon nepremagljivo nekam goni, toda zaenkrat je vpraševala samo sebe, česa išče pri teh vratih. Njena zavest je ugaševala v čudoviti meri; samo telo je in se bliskalo pred nastopom popolne noči.

"Moj sin? Moj sin?" je mrmrala med zobmi, toda te besede niso zanjo ničesar več pomenile; bile so kakor glasovi tuje govorice, katere ni mogla na noben način razumeti.

Vstavila se je in potokla s pestjo na vrata. Ječarica jo je tam pričakovala; spustila jo je hitro noter in jo peljala v svoje stanovanje.

"Dobili bi dovoljenje posloviti se od svojega sina, toda to bi dolgo trajalo. Potrebovali bi bogve kakih izkazov in bi odli bili od urada do urada; poleg tega bi vam pridelali izgreod današnjega jutra težave. Napravili bomo to bolj kratko. Ob tej uri nosim navadno jetnikom svežo vodo. Vzemite jo dolgo desko, na kateri stojijo vrči; ako koga srečavi, bo mišlil, da ste moja služabnica. Na hodnikih je že popolen mrak; ne daleč od vrat celice vašega sina je oster ogel, tam se bova postavili in počakali, da bo vojak, ki se sprehaja okoli, prišel na drugo strano hodnika, nato bom odprla vrata ječe, kamor ne bi smela vzeti s seboj niti služabnice, vi boste hitro zavili za ogrom, ne bo vas videl, ker bodo odprta vrata stala med njim in med vami kakor stena, spazili se boste v ječo in ko pride čas, vas bom zopet pripeljala ven s to zvijačo. Ali ste razumeli?"

Feodora Dimitrijeva je molčala in ječarica je smatrala ta molk za pritrditev. Podala ji je desko in obe sta krenili na pot.

Ječarica se je tresla po vsem životu. Feodora Dimitrijeva pa je stopala za njo mirna kakor stroj. Vse se je posrečilo, nikogar nista srečali, Feodo-

ra je stopila v celico svojega sina, ječarica, kateri se je s tem odvalil kamen od srca, je veselo zaloputnila vrata in ključ je temno zaškrilpal v ključavnici, ko je zasukal trdni zapah med Andrejem in nesrečno materjo in med svetom, ki ju je preganjal.

Andrej se je iz osuplosti zdrnil iz podsanj, v katere je ravno padel vsled neizrečenih muk in se je obrnil k vratom. Njegova mati je stala tam nepremično kakor mrtva, strašna slika groze; njeno stekleno oko je topo gledalo izpod okrvavljenega čela, iz odprtih ust se je izvil nekako hropenje, po mrtvem obrazu je igral nekak polblazen nasmeh, ki je pričal, da je poslednja iskra razuma v nji ugasnila in da se je temna, od Boga zapuščena tema polastila njene uničene duše. V hipu je ležal pri njenih nogah, objemal je kolena. Na katerih je sanjal svoje urve sanje, pritisnil je k ustnicam ledene roke, katerih tudi vroči poljubi niso mogli več ogreti. Gledala je nanj brezrazno, bolesten izraz je preletel njen obraz, položila je roko na vrh glave in se je zastoj trudila dobiti kako bolj odločno predstavo.

"Mati, mati!" je zaklical obupno in je lomil z rokami.

Po celem telesu jo je stresalo to, dvignila je roke in njene oči so deloma dobile izraz. "Šišis", je šepetala, "ali ne govori Andrej?"

"Oh, spoznaj me!" je zastokal, "glej, tu pri tvojih nogah ležim. Tvoj otrok sem!"

"Ne vem!" je odgovorila topo in začela ksuštrati svoje sive lase. Slednjič je sama sedla na tla, uprla je lakti na kolena in glavo v dlani in je gledala molče predse.

"Oh, gorje, neizrečeno; od nikogar doslej občuteni!"

Tako je vzklil Andrej. "Smrt, smrt, zakaj odlašaj? Ko bi mogel umreti v tem trenutku tukaj, oprajčo glavo na te prsi, ki so me dojele in ki me nič več ne poznajo. Kaj so udarci onih, ki me hočejo jutri mučiti, proti mukam, ki jih prenašam sedaj? Oh rablji, bodite mi pozdravljeni, vaši udarci mi bodo ljubli!"

Blisk zavesti je švignil skozi njen ugašajoč duh, njene izbuljene oči so se zalile s krvjo in so grozile, da padejo iz jamic; zatutila je kakor volčica in je bešno zarila nohte v svoje lice.

"Andrej, Andrej!" je vzklila in ga je potegnila k sebi s tako silo, da so kazale njegove roke krvave sledove njene blažene moči. "Tebe hočejo trpinčiti, tebe zasramovati, tebe usmrtiti? Ti moraš umreti pod udarci sramotilne knute?"

(Spustila ga je in lomila z rokami. "Prokleta naj bom, ker sem te rodila in ti ne morem pomagati!" je zastokala in se je v svo močjo udarila na prsi. V te mje jasno zavzvenela na tleh neka stvar, ki ji je padla iz nebrčja. Bilo je bodalo, katero ji je stisnila v roko Ana Nikitišna, bodalo v srebrni nožnici, dar kneza Pomarova, ono bodalo, katero si je Ana izprosilala od Andreja v ječi "Les Delices" za spomin.

"Pomagala ti bom!" je kriknila Feodora strastno. "Ne bodo trpinčili tvojega sladkega telesa! Njih krute oči se ne bodo pasle nad bogokletnim prizorom tvojih muk!"

Pripognila se je oprezno, kakor bi hotela zgrabiti kačo, počrnila je bodalo in ga v hipu zasadila v njegova prsa.

Jeklo je spečno našlo skriti pramen njegovega življenja in brez besede je padel v omedlevico.

Feodora je zopet topo gledala predse; v njeni glavi se

je zopet naglo stemnilo. Nič več ni vedela, kaj je pred trenotkom naredila. Nekaj časa je gledala lesketajoče se orožje, kako so kapale raz njega kapljice krvi, nato pa ga je vrgla strani in je zopet sedla na tla. Vzela je svoj plašč, zavila je vanj Andreja in je položila njegovo glavo v svoje naročje.

"Spi!" je šepetala in mu je mirno gledala v obraz.

Večeli je vladala že popolna tema. Feodora Dimitrijeva je začela peti dolgo, žalostno pesem, katere polpritiženi glasovi so se mešali s slabim zvižganjem vetra, ki je bučal okoli molčede hiše. Andrej se je zdrnil iz omedlevice in je zopet zaprl oči: sladko se mu je zdelo tako tiho umreti v naročju najdražjega bitja na svetu.

Toda naglo je zaslišal pred vrati svoje ječe šum.

"Oh, gospod," je vzklil glas, zaduščen od solz, "ne kaznujte na mojem možu pregreška, ki sem ga storila brez njegove vednosti. Zapeljana od sočutja sem spustila jetnikovo mater v celico, še vedno je tam. Ah, gospod, to je ona ženska, ki je napravila zjutraj izgreod na dvorišču in ki se baje ni bala, kakor ravno slišim, nadlegovati njeno veličanstvo na glavni ulici!"

Dalje prihajalo.

Nadaljevanje iz prve strani.

PROF. MASARYK.

Massaryk je odgovoril: "Jaz in Jugoslovanski Odbor sva eno in isto. Jugoslovanski Odbor dela z menoj, jaz pa z njimi. Eden brez drugega ne moremo biti. Ali vsi skupaj zmagamo, ali propademo. Največji narodni zločin bi bil v tem času narod razdajati!" — In zopet je predsednik Slovenske Narodne Zveze, g. Schneller stalvil vprašanje: "Med nami je skupina Slovencev, zbrana pri takozvanem 'Slovenskem Republičanskem Zdrženju. Kaj pravite vi o tem Zdrženju?" — Profesor Masaryk je odgovoril: "To Zdrženje je na naprednem potu in se mora obsojati. Danes nikakor in pod nobenimi pogoji ni vprašanje o vladni obliki bodoče države, ali bo republika ali kraljevina, ampak vprašanje je, da vsi Slovani skupno pobijemo Avstrijo. Ko se to zgodi, potem bomo imeli volitve, in tu bo narod odločil."

Ne vemo kako, toda v soboto, 15. junija, sta prišla tudi gg. Truger in Petrovič v dvorano hotela Hollentien, da v imenu Slov. Rep. Zdrženja nagovorita Massaryka. Mi smo tem gospodom na shodu, 13. junija povedali, da je Massaryk z nami, pa niso vrjeli in v soboto so doživeli — strahovito blamažo. Povedali so mu, da oni delujejo za republiko in padla je beseda preko Jugoslovanskega Odbora, čes da mi delamo za "kralja". Tedaj pa jih je Massaryk prijel za besedo, da jim je sapa zaoestala. Podučil jih je, da se strašno motijo, če mislijo, da je vprašanje republike glavno vprašanje. Nikakor ne, ampak boj, strašen neizprosni boj Avstriji, to je glavno vprašanje, in kadar se Avstrija zruši, tedaj bomo šele o republiki govorili. Žalostno sta morala oditi zastopnika Rep. Zdrženja, ko ju je Massaryk še posvaril, naj delujejo skupno z Jugoslovanskim Odborom, ker ta je edina avtoriteta za svobodno gibanje Slovencev.

In sedaj, rojaki Slovenci, sedaj vidite, kako oni mož, katerega je Rep. Zdrženje razklicalo za svojega, strahovito

masoja isto Zdrženje. Massaryk, največji Slovan, učenjak in vodja vsega češkega naroda. Povedal je, kako se vas blufa in zapeljuje, sedaj vidite, da Slov. Rep. Zdrženje ni družega kot ogromna pomoč Avstriji. Priznani ni nikjer, programa nima nobenega, blamažo doživi povsod in če pride nemo zraven, da je Slovensko Narodno Zvezo ter Jugoslovanski Odbor vlada Zjed. držav uradno proglasila za pravo organizacijo narodne svobode, tedaj se bodejo vsem pametnim ljudem odprle oči, da spregledajo kje je pravica in resnica, kje je prevara in strankarstvo. Slovenske liste, ki so z našim gibanjem, prosimo, da ponatisnejo te vrste, a v prihodnji številki prinesemo nadaljna odkritja, da se narodu enkrat pove resnica in se znajde na pravi poti. S pomočjo prave in čiste resnice, s pomočjo velike zaščitnice prave svobode, Amerike, bomo dognali, da se sčistjto razmere, da se naredi konec največjemu blufanju slovenskega naroda v Ameriki, kar smo ga doživeli v zgodovini našega tukajšnjega gibanja.

National Drug Store!
Slovenska lekarnja.

Vogal St. Clair ave. in 61. cesti. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

Delo dobijo

pipe fitters in delavci za splošna dela. Oglasite se pri National Lamp Works, E. 45th St. and Hough ave. (72).

Veliki loti!

Kupite sedaj!

Najbolj varno uložen denar. Cene naraščajo. Ljudje, ki so kupili loté od nas pred dvema ali tremi leti, so iste prodali z velikim dobičkom. Loti so 50x150. in se nahajajo na St. Clair ave. subdivision, med Bliss in Rabbit Rd. Na lotih so vse moderne naprave, kanali, voda, tlaki, drevesa, električna napeljava, šole so blizu. Omnibus vozi mimo lotov.

Kupite sedaj, uživajte sveži zrak, redite kokoši in velik vrt. Cene lotov so od \$590 do \$620, jako lahka odplačila. V zemlji se naredi denar. Vzemite omnibus na E. 162. česti in St. Clair ave. Prodajalec se nahaja na zemljišču.

The McNutt-McCall Co.
220 Hickox Bldg. (71).

Hiše naprodaj.

Hiša naprodaj na Hecker ave. za 3 družine, cena \$5500, takoj \$1500. Hiša na Cornelia ave. za 2 družini, cena \$4500, saho \$2000 takoj. Hiša na 78. cesti, blizu White tovarne za 1 družino, cena \$4300. Hiša na Carry ave. za 4 družine. Ceno samo \$4200, polovico je treba takoj. Hiša na Baylis ave. za dve družini, cena \$5000 samo \$2000 takoj.

In še več drugih hiš imamo naprodaj, ki so jako poceni. Vprašajte pri Jos. Kraiger, 1064 E. 66th St. ali pa pri Jos. Pikš, 6717 Edna ave. (71).

Naprodaj je

fino ohranjen motor-cykle, Harley Davidson, modela 1917 ima 16 HP in stransko karo in vse električne naprave. Proda se poceni, ker bi rad kupil avtomobil. Motorno kolo je garantirano. Vpraša se na 887 E. 67th St. (74).

Dve čedni sobi se oddajo v našem. Kopalnice in razpolago. Za dve osebi. Vprašajte na 1410 E. 52nd St. (71).

NAJFINEJSE

ženske bluze iz vsakovrstnega blaga, fino izdelane, dobite vedno po najnižjih cenah pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (x39)

Ali ste zadovoljni

z grocerijskim blagom, katerega kupujete? Ali je postrženo, ali dobro? Ako ni, povejte meni, in skušal vas bom zadovoljiti. Imam vedno svežo zelenjavo, razna jedila, sir, šunka, salami in dr. V poletnem času se posebno priporoča okusno sadje za hrano. Se priporočam slovenskim gospodinjam v obilen obisk. Točna postrežba, zmerne cene. Naročila dovažamo na dom.

John Centa,
slovenska grocerija,
6105 St. Clair ave. (71)

Delo dobi slovenski fant za pomoč v mesnici. Plača po dogovoru. Oglasi naj se na 542 E. 152nd St. Collinwood. (68)

POSEBNO NAZNANILO

od specialista možem in ženam, ki so bolni na kaki kronični bolezni. Jaz sem zdravnik 32 let, in moje skušnje so me privedle do zdravljenja vsake znane kronične bolezni, brez vprašanja koliko časa ste bili bolni in kdo vas je zdrvil. Mnogo žensk je bolnih ker se zanemarijajo in ne vedo svojega pravega položaja in ne vedo kaj je narobe. Ne odlašajte dokler se vam ne more več pomagati. Vsa zdravila in najbolj moderne električne naprave imam za vašo pomoč v svojem uradu, kjer se pogovorimo v vašem jeziku, torej ni treba pripeljati tolmačev s seboj. Če se vas ne more ozdraviti, vam takoj povem.

Preiskava s X žarko, kadar je potrebno. Urahitne ure: od 9. zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 9 do 12 ure.

Dr. Cowdrick

2209 Ontario St.
en blok od marketa.

VOLNENE ALI SVILENE

kiklje vsakovrstnega kroja in iz najboljšega blaga, fino izdelane, vse številke, dobite pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. vedno ceneje kot drugje. (x39)

POROČNE

fine svilene obleke, vence, tančice in vse drugo dobite pri meni vedno po nižji ceni kot drugje. Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (x39)

ČE POTREBUJETE

kako fino žensko ali otročjo spomladansko suknjo, ne pozabite, da dobite boljše blago po nižji ceni kakor drugje pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (x39)

Naprodaj

je mesnica in grocerija. Proda se radi bolezni. Zamenja se tudi za posestvo. Poceni. Vprašajte na 19807 Cherokee ave, Nottingham, O. (70)

Pozor, lastniki avtomobilov.

Spodaj podpisani slovenski obrtnik se uljudno priporoča v popravilo avtomobilskih streh (top), kakor tudi v izdelovanje novih. Garantirano delo in nizke cene. Izdelujem in popravilam tudi vse druge stvari, kar se tiče usnjenih izdelkov. Se priporočam v obilen obisk.

Frank Pirc,
5911 St. Clair ave. (78)

V najem

se da trgovski prostor, pripraven za trgovino s čevlji ali železnino. Lepa prilika za Slovenca. Oglasite se na 511 E. 152th St. Collinwood. (73)

Dva fanta

se sprejemata na hrano in stano vanje. Oglasite se na 5605 Bonna ave. (70).

Dr. Loewenthal

zdravnik za nervozne ljudi. Specialist za krvne in kronične bolezni. 2453 E. 55th St. (70).

Slovensko dekle dobi stalno in dobro delo v uradu. Oglasite se pri Star Furniture Co. 5824 St. Clair ave. (x66)

Dr. Semolunas, O.D.
Specialist za oči.
8115 St. Clair Ave. 2. nadstropje,
Cleveland, Ohio
Zdravimo oči in jih preiščemo. Preskrbimo prava očala.

Naprodaj

sta dva para mladih konj, z vso opravo vrel. Odda se tudi stalno delo za dva para. Zanesljivemu človeku se proda tudi na male obroke. Izvrstna prilika za Slovenca. Vprašajte pri M. Jalovec, 1011 E. 64th St. Tel. Princ. 2723. W. (x65)

Ali že veste,

da dobite v mojih prostorih vedno točno postrežbo? Oglasite se po težkem delu na kozarec hladilne pijače. Dobra in točna postrežba vsem delavcem. Se priporočam v obilen obisk.

France Hočevar,
964 Addison Rd. (77).

Dobro sredstvo za vtreti

ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

izdelano nad 50 let veliko priznanje med Slovenci in celim svetom.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra

25c. in 6c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Naprodaj je

pohištvo za borderje za 4 osebe. Vprašajte na 1387 E. 39. St. (70)

Naprodaj je

dobro idoča grocerija v sredini slovenske naselbine. Proda se pod jako ugodnimi pogoji. Viktor Drobnič, 1293 E. 55. St. (70)

Naprodaj je

hiša za eno družino, 4 sobe, kopalnice, plin, voda, lot 40x100. Proda se poceni radi oddaja iz mesta. Vprašajte na 15700 Trafalgar ave. Collinwood. (70)

Naznanjam

Slovincem, da prodajam avtomobile. Ako si želite kupiti avtomobil, ali ga imate mogoče naprodaj, obrnite se na mene, jaz ga vam prodam, ali za menjam. Kadar rabite avtomobil, obrnite se na mene.

F. J. Keller,
1170 Addison Rd. (73)

Pozor!

Kupujem in prodajam vsakovrstne harmonike. Učim tudi igranje na harmoniko.

Josip Russ,
1177 E. 60th St. Cleveland, O. (81)

PAZITE

kje kupujete vašo narejeno o. pravo. Blago kupljeno pri meni je vedno najboljše, sveže, tpežno in poceni. Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (x39)

Nočni stražnik

dobi delo. Opravlja tudi porterska opravila. Stalna služba. Dobra plača pravemu možu. Vprašajte pri Stillman gledališču. (70).

Pozor, krojači!

Dva krojača dobita stalno delo, eden za hlače in za vestje delati, drugi za splošna dela. Stalno delo, plača unijska, prednost imajo Slovenci. Prijazen kraj. Pišite na G. J. Porenta, slovenski krojač, Box 176, Black Diamond, Wash. (72)

Delo dobi

nočni stražnik. Vprašajte pri The Higgins-Hurd Co. 2180 Ontario (70)

Hiše naprodaj

imajo 6 ali 7 sob, jako poceni in na lahka odplačila. V hišah so vse udobnosti. Pridite pogledat v nedeljo. Vzemite omnibus na 162. cesti in St. Clair ave. do našega urada. The McNutt-Call Co.
220 Hickox Bldg.
Main 6530 Centar! 1580 W. (71).

Kupite hiše sedaj, dolder uo poceni.

Samo \$1500 takoj. Hiša za dve družini na Ida ave. Cena \$3300. Hiša za dve družini, 10 sob, cena \$3700. Hiša na Schaefer ave. 10 sob, cena \$3800. Hiša na Hecker ave. 10 sob, cena \$4600. Hiša na 66. cesti, za tri družine, cena je \$4300. Hiša na 66. cesti, za 4 družine, cena \$5500. Tri hiše veaka za dve družini, cena \$8200. Hiša nova, 12 sob, jako moderna, cena \$6500. Dve hiši na E. 68. cesti, jako poceni. Hiša 18 sob, za 3 družine, na 71. cesti. Poceni. Imam tudi več hiš na Addison Rd. Norwood Rd. na 61. cesti.

Hiša zidana, 20 sob, cena samo \$7000. Hiša zidana za tri družine, cena \$6900. Zidana hiša za dve družini, cena \$5900. Imam tudi več drugih hiš in dobim vsak dan nove na razpolago, vsake vrste in različne cene. Zavarujem tudi hiše proti ognju.

Posojujem denar na posest-va. Jaz nisem v nobeni kompaniji z nobenim agentom. Jaz delam pošteno. Prepričajte se tudi vi. J. Lušin, 1065 E. 66th St. prodajalec zemljišč. (72)

Oglas in oznanilo.

Naznanjam, da sem se preselil s trgovino šivalnih strojev v nove prostore in sicer v dobro znane Jos. Bizjakove prostore na 6026 St. Clair ave. Takoj prva vrata naprej, kjer sem bil dozdaj. Zahvaljujem se v prvi vrsti vsem svojim dosedanjim odjemalcem, ki so me podpirali.

Priporočam se jim za nadaljno podporo. V zalogi imam vsakovrstne šivalne stroje, vsake cene. Prodajam najboljše svetovno znane "Singer šivalne stroje", katere lahko kupite pri meni za gotov denar ali na lahke mesečne obroke. Vzamem kot gotov denar tudi Liberty bonde in sicer za polnoco, kdor kupi šivalni stroj.

Popravilam tudi vsakovrstne stroje po nizki ceni. Vzamem vse stare stroje na račun, če želite kupiti nov stroj pri meni. Kupljeni novi stroji ali sploh vsako delo pri meni storjeno, je garantirano. Kdor želi imeti popravljen šivalni stroj ali novega, naj se zgleda v moji edini slovenski trgovini s šivalnimi stroji, ali pa pokličite po telefonu številko "Princeton 2402 R". Trgovina je odprta vsak dan do 8. ure zvečer. Kdor pride pozneje lahko pokliče pri zadnjih vratih, ker stanujemo istotam.

Priporočam se, vam dobro znani Slovenec,

RUDOLF PERDAN,
6026 St. Clair ave.

Slovenka bi rada vzela enega otroka v varstvo. Vprašajte na 7920 Crumb ave. (70.)

Ali potrebujete denar?

Oglasite se pri nas. Mi posojujemo denar pod lahkiimi pogoji na vaše posestvo. The Goldsmith Bros Co. 333 Society for Savings Bldg. (71).

Dekleta in ženske

dobijo itakoj delo pri nas. Plača je odvisna koliko naredite. Več naredite, več zaslužite. Oglasite se pri The Wm. Edwards Co. 1300 W. 9th St. (70).

Premog poceni!

Naročite premog sedaj. Ohio Lump po \$2.25 tona, jako dober premog. Dober premog "Mine Run", \$5.75 tona. Naročila oddajte pri

Citizens Ice and Coal Co.
Pokličite telefon Lorain 915, Harvard 1982 (72).

Patternmakerji

dobijo jako dobro delo v tovarni, ki ima vladna naročila, blizu Clevelanda. Najboljša plača, prosta vožnja. Vprašajte pri United Labor Agency, 313 Superior ave. N. W. Odprto ob nedeljah od 11. do 12. ure. (70).

Učite se voziti

avtomobil in popravljati avtomobile. Mi vas hitro in dobro naučimo. Najboljše sluzbe vas čakajo. Pouk zvečer ali po dnevu. Oglasite se na 633 Superior ave. (71).